NA ROB PISANJU LJ. DNEVNIKA O „SPORU" MED MESTOM IN ŠIŠKO

Šiška ima še kako velik posluh za drobno gospodarstvo

Pobuda, ki jo je dala delegacija občine Šiška na zadnjem zasedanju skupščine mesta Ljubljana, 9. 2. naj bi preverili odgovornost in začeli postopek za razrešitev Edvarda OVNA, predsednika mestnega komiteja za industrijo, energetiko in drobno gospodarstvo zaradi neupoštevanja delegatske baze pri obravnavi odloka o ustanovitvi sklada za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva, je v DPO mesta in dnevnem časopisju dvignila veliko prahu. Naslovi so se kar vrstili, „V Šiški pobude brez argumentov", „Ideološke ovire pri občinskih okencih" in podobno.

In v čem je pravzaprav jabolko spora med mestom in našo občino. Odgovor smo poiskali pri **Otmarju ZORNU, predsedniku skupščine občine Ljubljana-Šiška.**

„Šiška je po obrtnikih ena najmočnejših v Sloveniji tako po številu kot prometu. Okoli 2000 jih imamo in še toliko zaposlenih pri njih. Zato je že ta prvi očitek, da nimamo posluha za obrtnika odveč in žali tako obrtnike kot družbenopolitične organizacije.

Že v programu skupščine občine smo si začrtali, da bomo hitreje pospeševali drobno gospodarstvo: hitreje do lokacij, izdaj dovoljenj, pomagati jim z davčnimi olajšavami, bolj tvorno pa jih že vključujemo v delegatski sistem od občine do republike. Želeli pa bi tudi, da bi se vključevali s sredstvi, a ne s skladom ampak s sredstvi za program. Osnovno nerazumevanje, ki mu pravijo v mestu „Spor s Šiško" je v neupoštevanju naših predlogov, ki v svoji vsebini zahtevajo pospeševanje drobnega gospodarstva in združevanje denarja za konkretne programe, dodeljevanje tega denarja po sprejetih in veljavnih kriterijih, ki so sestavni del odloka in ne „dodatek" in ugotavljanje učinkovitosti tako združenih ali dodeljenih sredstev. Odgovore na te osnovne zahteve nam predlagatelj ni hotel ali jih ni mogel upoštevati v predlogu odloka, niti ni podal razlage zakaj tega ni mogel storiti. Zato lahko sklepamo, da je osnovni namen odloka samo zbrati sredstva, povsem drugotnega pomena pa je, kako in za koga se bodo trošila. To pa je za nas nesprejemljivo.

Na mnenja naših delegatov, ki so zahtevali jasne finančne in vsebinske odgovore ob formiranju sklada se je sodeč po pisanju časopisov začel vršiti politični pritisk za zagotovitev podpore za sprejem tega odloka.

Priporočilo, ki je bilo zaznati v časopisih, da naj se mesto in Šiška uskladita izveni kot da mi sicer nimamo posluha in kot da nismo del te Ljubljane. Po vsem kar sem povedal smo še kako del tega mesta vendar pa ko govorimo o akcijah zahtevamo jasne in argumentirane odgovore na vprašanja, ki zahtevajo takšna ali drugačna finančna sredstva."

Za boljši ženski vsakdan

V povojni zagnanosti pri graditvi socialistične samoupravne družbe smo med drugim sprejeli načelo, po katerem je emancipacija žensk sestavni del emancipacije človeka-delavca. V skladu s tako usmeritvijo smo postopoma pozabljali na specifične probleme žensk, saj smo jih obravnavali le v okviru svetov pri občinskih in republiški konferenci SZDL za družbeno aktivnost žensk.

Čas je pokazal, da se nam je pretrgana nit množičnega političnega organiziranja žensk (ko smo ukinili antišašistično fronto žensk, ne da bi jo nadomestili z ustreznejšim, času primernim organiziranjem), postopoma začela maščevati. Problemi žensk so se začeli utapljati v širokem spektru sicerščnjih družbenih problemov, začeli smo potrošniško in socrealistično prosavljati dosežene rezultate pri osvobajanju in emancipaciji žensk, ne da bi veliko razmišljali o tem, da z doseženim ne smemo biti nikoli zadovoljni. To velja še zlasti, ker se je patriarhalno in moškosrediščno usmerjeno družba še naprej obnavljala in institucionirala. Ženske so se zadovoljile že s tem, da so bile formalno enako plačane za enako delo z moškimi, da so si izborile volilno pravico. Ob tem so le kdaj pa kdaj pomislile na to, da bi se morale bolj podvizati in družbo še odločneje opozoriti, da je treba ustvarjati pogoje za odpravljanje feminizacije nekaterih poklicev (v katerih so delovna mesta praviloma slabše plačana), da bi jih bilo več med vodilnimi delavci in da bi imele več možnosti za svoje lastno izobraževanje in izpopolnjevanje.

V takšnih okoliščinah ni naključje, da se je tudi mednarodni dan žensk — osmi marec — vse bolj spreminjal v priložnost, da se moški in ženske poveselijo, vsaj enkrat na leto pozabijo ali le na ta način poudarijo, da ženska in mati podpira tri vogale pri hiši. Morda bo kdo rekel, da ni povsod tako, toda še vedno je zelo malo takih družin, ki zmorejo plačevanje gospodinjske pomočnice, nabavo dragih gospodinjskih strojev.

Poudariti kaže, da so ves čas po vojni nekatere ženske opozarjale, da je pametneje naložiti denar namenjen proslavljanju osmega marca v trajnejše vrednote v družbi. To je bilo očitno še zlasti v zadnjih letih, ko je gospodarstvo začelo usihati. Denar se je zbiral za posamezne objekte in naprave, ki so nudile večjo varnost materi, ženski in otrokom, bodisi v socialnem ali medicinskem pomnu. Ženske so začele razmišljati (podobno kot drugod po Evropi) o organiziranju posebnih ženskih gibanj, ki bi dopolnjevala skrb uradnih institucij ali jih celo nadomeščale, pri varstvu žensk in otrok pred nasiljem v družini, ki bi pomagala nosečnicam in mladim materam, da bi se v stiski lahko kam zatekle.

Odprtih vprašanj je veliko, zato ženske potrebujejo svoj dan, če želijo, da bi posebej opozorile družbo na specifična vprašanja žensk in družine. Pri tem ne kaže že kar vnaprej odrivati pomoč moških, ki so pripravljeni pomagati. Nasprotno, tudi sami naj prispevajo k temu, da bi bil ženski vsakdan (ne le osmi marec) lepši, bolj srečen, zadovoljen. Vse leto in ne le ob osmem marcu naj bi razmišljali o tem, kaj bi bilo treba postoriti, da bi bilo tako.

Jelena Gačeša

ŠIBKA TOČKA

Zamegljena kotlina solzavih ljudi

Vsekakor dogajanja v Jugoslaviji in Sloveniji v zadnjem času terjajo premišljevanje o vprašanju prikrite medsebojne igre v praznem prostoru med razrednimi in nacionalnimi interesi. Kdo so prijatelji ljudstva, ki tako vneto skrbijo za narodov blagor, da bi mu raje nataknili plašnice kot dopustili nekaj oživljajočega vznemirjenja? Kdo so sovražniki ljudstva, ki širijo izmišljene govorice in vznemirjajo javnost? Kdo ustvarja napeto ozračje pričakovanega dneva D, kjer D ne pomeni nujno prve črke demokracije? Nešteto je še vprašanj, ki bi si jih lahko zastavili. Kakorkoli že, naš cilj ni retrogardna nacionalna homogenizacija, saj govorimo, da hočemo razvoj civilne družbe, pravne države, uveljavljanje človekovih individualnih in narodnostnih pravic, se pravi, stabilizacijo družbenih odnosov kot pogoja stvarne družbene integracije. Toda za jasno postavitev vprašanj, na katera mora npr. odgovoriti tudi prenova SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij, si moramo pojasniti, v čem je družbenoekonomska in socialna podlaga, iz katere rastejo tudi praktične problematizacije. Kajti dejstvo je, da v vseh delih družbe vzbuja kriza up in strah. So družbeni deli, ki so potisnjeni ob zid in so zato pripravljeni poseči za kakršnokoli rešitvijo, ki je radikalna in takojšnja. So tudi deli družbe, ki imajo še vedno kaj izgubiti, a nimajo moči, da bi se izgubi zoperstavili. Zato se pri njih razvija katastrofična zavest o krizi in so prav tako pripravljeni poseči po vsakršni rešitvi. In namesto da bi prenovitvena in preobrazbena prizadevanja delovala opogumljajoče, vlivala zaupanje, da je tudi z lastnimi močni mogoče marsikaj storiti, raje načrtno zastrupljamo okolja in ljudi z nacionalnimi in mednacionalnimi konflikti. Raje vzpodbujamo strah kot pa, da bi le-tega pretvarjali v motiv za priključitev k prenovi — spremembam, predvsem tistih, ki so potisnjeni ob zid in ki posedujejo ta radikalni naboj. Tako vedno bolj postajamo, kot se je pred kratkim slikovito izrazil eden od razpravljalcev o današnjih razmerah, družba solzacih ljudi v zamegljeni kotlini.

V Ljubljani nas hoče v tako situacijo potisniti tudi nacionalni lider Šolevič s predlogom jugoslovanskega mitinga. Ta javna propaganda povzroča pri ljudeh vznemirjenost, ki je vse bolj pomešana s strahom, da Slovenija nima moči, tudi ne pravne, da se temu izogne. Pri tem moramo vedeti, da so ljudje v Ljubljani ne glede na nacionalno pripadnost utrujeni, ali bolje rečeno naveličani stalnih vzpodbujevalnih konfliktov in razhajanj. Zato ni malo pozivov, tudi v Šiški, ki zahtevajo nič drugega kot preprosti mir, da se bodo lahko posvetili delu in ustvarjanju. Namreč, Ljubljana je cela desetletja živela v slogi in sožitju, tovarištvu in predvsem v spoštovanju. To izjemno dragoceno kvaliteto življenja lahko ohranimo samo vsi skupaj, ki živimo tukaj in ne neki „transportni prevozniki" sožitja in revolucij iz Titograda, Bačke Palanke in Kosovega Polja. Skratka, večina Ljubljančanov ni pripravljena odpreti vrat za netenje sovraštva in izzivanje konfliktov, je pa pripravljena soustvarjati politični prostor za vsakega tistega, ki je pripravljen tudi pri drugih spoštovati to, kar spoštuje pri sebi.

ISKRICE ISKRICE ISKRICE ISKRICE ISKRICE

Je pač tako, da . . .

Nemogoče je nekaterim dopovedati, da se družbena sredstva, pa čeprav so jih dobili iz vesoljnega proračuna katerekoli družbenopolitične skupnosti, ne morejo koristiti samo za potrebe posamezne skupine, zveze ali društva. Če pa kdo meni drugače, potem naj to argumentira. Edini pogoj za vključitev v argumentirano razpravo pa naj bo minulo prostovoljno uradniško delo za splošne družbene potrebe.

* * *

Biti ali ne biti? Je vprašanje, ki pa ne glasi več tako. Vse bolj se ga nadomešča z kupiti ali ne kupiti. Se strinjate, to zveni privlačnejše, pa tudi za človeka je vrednostno realnejše — mar ne?

* * *

Mogoče bo postalo nemogoče, da bo kilogram kruha kmalu vreden toliko, kot je bil svojčas vreden kilogram kruha v zamišljeni ekonomiji (mišljeno seveda z družbenimi dotacijami vred).

* * *

Sonce ga v tem mesecu ponovno nekaj lomi. Zadnji dogodki na njem so povzročili veliko preglavic zemljanom. Če bo šlo tako naprej, se lahko zgodi, da se tudi kakšen kos zemlje zlomi.

* * *

Na nekaterih osnovnih šolah poteka huda diferenciacija med ocenami. Posamezni učenci dobivajo „kole" v veličinah, ki zdaleč presegajo „gabarite" znane starejšim generacijam. Očitno tovrstni „turcizem" ni mogoče odpraviti brez pravega prepiha v podstrešju.

Zmedeni LAPIS FELIKS

PREOBRAZBA SIS — čim prej do učinkovitega sistema

Šestega marca je MK SZDL Ljubljana obravnavala ugotovitve in stališča iz dosedanje javne razprave o prenovi SIS v Ljubljani. Prav gotovo se, spoštovani bralci, še spominjate, da smo vas v preteklem letu na kratko seznanili z izhodišči koncepta nove organiziranosti SIS v ljubljanskih občinah in mestu. Na podlagi dosedanje razprave je MK SZDL ugotovila, da so v vseh okoljih načeloma podprli predlagano zamisel o racionalnejši in učinkovitejši organiziranosti. Posebej je bilo poudarjeno, da so družbenopolitična izhodišča za prenovo zelo jasna. V Ljubljani so bila tudi oblikovana dokaj jasna stališča, ki naj prispevajo k ustreznim ustavnim in zakonodajnim rešitvam. Na teh izhodiščih je potrebno pristopiti h konkretnemu delu, da bi nova samoupravna organiziranost čimprej zaživela tudi v praksi. Še zlasti je bila toplo sprejeta razprava delegata iz sindikata, da ni več čas za nenehna proučevanja in razmišljanja, temveč le za akcijo. Dovolj je bilo že raznih analiz, ugotovljene so bile tako dobre kot slabe strani obstoječega sistema, zato je skrajni čas, da uresničimo odločno zahtevo tako delavcev kot občanov po učinkovitejšem sistemu. Zato je mestna konferenca zadolžila pristojne SIS, strokovne službe kot tudi upravne organe, da ukrenejo vse potrebno za učinkovito realizacijo družbeno-političnih usmeritev.

Treba je pripraviti osnutke samoupravnih aktov za ustanovitev skupnih SIS ljubljanskih občin na naslednjih področjih: vzgoja in izobraževanje, kultura, zdravstvo, telesna kultura, raziskovanje in socialno varstvo. Kar zadeva SIS za zaposlovanje je v javni razpravi prevladalo stališče, naj se organizira po potrebi — le na nacionalni ravni, v regiji ali mestu pa naj deluje le ustrezni zavod za zaposlovanje. Ob oblikovanju amandmajev k slovenski ustavi ter sprememb sistemske zakonodaje za posamezna področja se bomo zavzemali za to, da se z ustavo in zakoni zajamčene pravice zagotavljajo prek sredstev na ravni republike.

V želji, da bi bile strokovne službe v prihodnje čim racionalnejše organizirane, je mestna konferenca priporočila raziskovalni skupnosti Ljubljana, da v svoj program vključi tudi raziskovalno nalogo „Model najustreznejšega organiziranja strokovnega dela za potrebe SIS družbenih dejavnosti v Ljubljani".

A. Tominšek

Predsedstvo OK SZDL podprlo pobudo o izstopu iz medobčinskega sveta SZDL

Predsedstvo OK SZDL Ljubljana-Šiška je na svoji 14. seji, dne 27. 2. ocenilo, da vključevanje občinske organizacije SZDL v Medobčinski svet SZDL Ljubljanske regije, že nekaj časa nima nobene bistvene vloge.

Podprta je bila pobuda, da OK SZDL izstopi iz Medobčinskega sveta SZDL in da ta čas, ko še obstaja takšna organiziranost SZDL, jo predstavlja MK SZDL Ljubljana.

Ugotovljeno je bilo, da se aktivnosti in povezovanje OK SZDL v ljubljanskem prostoru le podvojujejo. Največkrat gre za aktivnosti na področju kadrovskih zadev, ki jih najprej usklajujemo v MK SZDL isto pa potem še v Medobčinskem svetu SZDL. Enako velja še za dogovarjanje o skupnih družbenopolitičnih akcijah. Večkrat se je tudi dogajalo, da se je občinska konferenca SZDL Lj. Šiška povezovala in izpeljala nekatere aktivnosti neposredno z OK SZDL izven ljubljanske regije, kot pa z OK SZDL te regije, za te aktivnosti pa ni bilo potrebnega medobčinskega sveta SZDL.

B. K.

NAŠA ANKETA • NAŠA ANKETA • NAŠA ANKETA • NAŠA ANKETA • NAŠA ANKETA • NAŠA ANKETA • NAŠA ANKETA • NAŠA

Kaj pričakujemo od Markovićeve vlade?

Jugoslavija je minuli četrtek končno dobila novo vlado. Kot je bilo pričakovati, jo bo vodil Ante Marković, priznani gospodarstvenik, delno pa tudi politik, saj je bil tudi član predsedstva Hrvaške. Marković je naredil ob oblikovanju svoje vlade precejšen rez. Ne le, da je zahteval povsem odprte roke pri izbiri ljudi in pa s tem, ko je zmanjšal vlado za deset ljudi. Ukinil je tudi šest zveznih komitejev in medrepubliške komiteje in s tem, verjetno, precej zmanjšal zvezno administracijo. Ali je s svojim programom tržnega gospodarstva, demokratične družbe, predvsem pa večje odprtosti v Evropo prava podoba človeka, ki naj bi to državo izvlekel iz ekonomske krize, revščine in izrednega stanja na Kosovu — vprašali smo občane Šiške?

Anketo pripravil: Ivan Šućur

Slavko HUDOKLIN, elektrotehnik

„Pričakujem, da bo novi premier napravil več reda v gospodarstvu, ki je zabredlo v hude težave. Treba je več zakonitosti, spoštovanja in mišljenja drugih, ne pa samo uveljavljati svoje želje in hotenja pod vsako ceno. Moral bo zamenjati precej, precej ljudi v zvezni administraciji, v republiških, pokrajinskih in občinskih tudi, kajti ravno ta zakoreninjena birokracija je vir mnogoterih težav, ki nas sedaj pestijo. Izboljšati je treba odnos do dela, kajti samo delo je merilo za osebne dohodke. Vlada je zelo ekonomsko usmerjena in je to tudi prav. Politiki naj se ukvarjajo s politiko, gospodarstveniki pa z gospodarstvom".

Tatjana KOJIĆ, pedagog-defektolog

„Ker sem zaposlena v prosveti, seveda me predvsem zanima, da bo gospodarstvo pod vodstvom predsednika ZIS Anteja Markoviča končno zaživelo. Kajti od materialne osnove naše družbe je odvisna tudi prosvetna dejavnost. Ne pričakujem, da bodo ti uspehi takoj, ampak, če bomo naše družbene, politične in nacionalne odnose bolj sproščeno in pošteno urejali, se bo tudi gospodarstvo hitreje opomoglo. Z druge strani pa se bodo z reformo gospodarstva izboljšali tudi družbenopolitični odnosi. Pričakujem tudi, da se bo zmanjšala naša prosvetna birokracija, da pravi ljudje pridejo na prava mesta. Gospodarska reforma naj bi prinesla tudi več denarja za poklicno usmerjanje in izobraževanje, kajti brez šolanih strokovnih kadrov ni vstopa v Evropo 92."

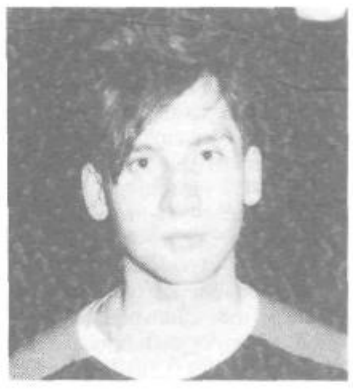

Robert MARINŠEK, gimn. maturant

„Od nove vlade ne pričakujem preveč. Največ, kar lahko doseže, je zaustavitev drvenja inflacije, kar pa seveda ne bomo občutili, saj smo pregloboko v težavah. Upanje obstaja tudi, da se bodo odpravile razlike, ki so se pojavile v „enakopravni socialistični" družbi, ki naj bi bile v naši državi. Lepo bi bilo, če bi spet zavladal stari mir in bi se lahko mirno razvijali, mi mladi pa imeli priložnost za zaposlitev, uveljavljanje v družbi in socialno varnost. Pričakujem, da bomo končno uveljavili tržno ekonomijo. Vse tisto, kar se danes dogaja v Jugoslaviji je posledica gospodarske krize. Z njenim odpravljanjem bi se znebili tudi družbeno-političnih težav."

Mirjana DOLINŠEK, vodja knjigovodstva

„Po tistem, kaj smo brali in slišali, mislim, da bo znal urediti stvari kot je treba. Ljudje mu kar zaupajo, samo bojim se, da vsega, kar si je zamislil, ne bo mogel izpeljati do konca, oziroma da bodo za nekatere ukrepe zelo hudi odpori. Kajti veliko ljudi se ne zaveda, kaj tržna ekonomija potegne za sabo, da se s tem samoupravljanje in socialna varnost konča. In ko bo prišlo do prvih socialnih udarcev, bodo hude reakcije. Vprašljivo je, koliko bo zdržal, oziroma koliko mu bodo nasprotniki gospodarske reforme pustili vztrajati v programu, ki ga je zastavil. Inflacija pa je taka, da jo je težko obrzdati. To je po mojem vprašanje desetih let."

Branko VEKIĆ, novinar-urednik

„Potem, ko sem poslušal ekspoze novega mandatarja ZIS Markoviča v skupščini Jugoslavije, sem prepričan, da se bo v tem morda prelomnem trenutku za našo samoupravno socialistično skupnost kriza ustavila in da bodo stvari krenile na bolje. Glede na Markovićev program in sestavo njegove vlade sem zmerni optimist. Optimist sem tudi zaradi tega, ker se je novi premier v svojem programu usmeril predvsem v ekonomsko politiko in ker je prvi predsednik zvezne vlade, ki je tovarno videl tudi od znotraj. S tem je tudi spoznal težave združenega dela Jugoslavije".